

Huidige job:

- Lector Howest (Brugge & Kortrijk):
  - opbouwwerk (samenlevingsopbouw – buurtwerk – straathoekwerk / participatiemethoden)
  - HRM
  - cultuursociologie – arbeidssociologie
- Postgraduaat politisering (associatie sociaal werk UGent, Artevelde, Hogent, Howest)
- Maatschappelijke dienstverlening (oa. voorzitter Sterk Sociaal Werk W-VI, organisatie vormingsaanbod vakbond)
- Toegepast onderzoek
  - De rol van het sociaal werk als ‘boundary spanner’ in het verknopen van een stedelijk, ruimtelijk en sociaal perspectief.
  - Welbevinden landbouwers Westhoek,
  - Leefbaarheidsonderzoeken Brugse regio,
  - Participatie sociale huisvesting Wervik, ...
- Voorzitter LOP Westkust Basis: gelijke onderwijskansen

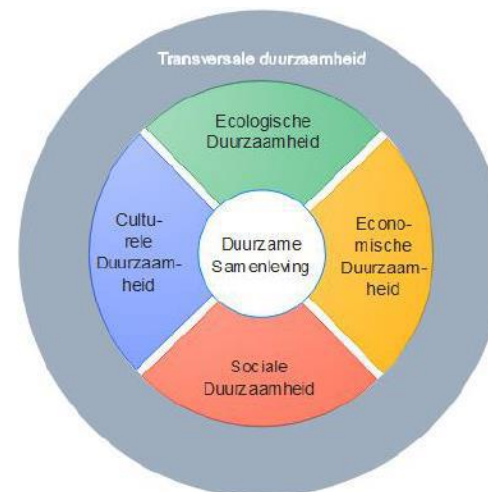
Stuurgroep Leefbaar Varsenare <https://www.leefbaarvarsenare.be/index.html> : mobiliteit, ruimtelijke ordening, sociale cohesie (oa. midzomerwandeling, wensboom, ...)

Vorige jobs: Streekplatform Westhoek / Samenlevingsopbouw W-VI: buurt en nabijheidsdiensten

Een duurzame aanpak van dorpsontwikkeling / stedenbeleid: 4 principes:

- densiteit (het concentreren van bebouwing)
- diversiteit (het in stand houden van, en bouwen op pluralisme en interculturele processen en projecten),
- democratie (bewonersbetrokkenheid en een beter horizontaal bestuur)
- duurzaamheid (een geïntegreerd en holistisch beleid)

(Witboek Stedenbeleid, De Rynck et al., 2003; Corijn, 2006).

Een geïntegreerde aanpak vertrekt vanuit de **wisselwerking tussen 'beton en ziel'**

→ de verknoping van een ruimtelijk en sociaal perspectief.

Een plaats wordt daarbij niet alleen gezien vanuit het **fysiek-ruimtelijk aspect**, maar ook als een **leefbare ruimte** die door mensen ook zo ervaren en gebruikt wordt en waarin sociale interacties tussen mensen op een productieve manier vorm gegeven en beïnvloed worden (Rijendorp, 2010; Warming & Fahnoe, 2017).

"There is no doubt whatsoever about the influence of architecture and structure upon human character and action. We make our buildings and afterwards they make us. They regulate the course of our lives."

(Winston Churchill, 1924).

'Urban environment' is meer dan 'the person in environment'.

Volgens de moeder van het sociaal werk (Jane Addams) is naast de sociale omgeving (cfr. systeem- en contextueel denken) ook de fysieke en bebouwde omgeving, de woonomstandigheden, vervuiling, dienstverlening inzake gezondheid en hygiëne, ... cruciaal om de wisselwerking tussen stadsvernieuwing en de burgers te begrijpen.

Samen de nieuwe stad / het moderne dorp maken.

Een **participatieve democratie** is noodzakelijk i.p.v. een vertegenwoordigende democratie (Corijn, 2017).

Niet alleen via de mondige, hoog opgeleide, mannelijke, witte burgers van 50+, ... (cfr. 'De zeven vinkjes' van Joris Luyendijk, 2022),

MAAR OOK aandacht voor de **participatie van kwetsbare burgers**, wiens perspectieven en belangen snel van de agenda van beleidsmakers en praktijkwerkers verdwijnen. (Krumer-Nevo, 2016, Boone, Roets & Van Hove, 2019).

Vermaatschappelijking gaat uit van een decentralisering van het beleid en om het her balanceren van publieke en private verantwoordelijkheden van de burger, zijn of haar netwerk en de lokale gemeenschap (Roets, 2017)

De lokale overheid krijgt daarbij, via het **subsidiariteitsprincipe**, een grotere verantwoordelijkheid om via formele en informele ingrepen het netwerk van burgers en de algemene sociale samenhang en leefbaarheid te versterken (De Rynck, 2014).

Enkel in de tussenruimte tussen een **slimme overheid** enerzijds EN een **enthousiast burgerinitiatief** anderzijds wordt een nieuwe, democratische samenleving mogelijk.

PARTICIPATIE LADDER

Een 'urban governance': democratisering en decentralisering van het beleidsproces

Collaborative governance gaat ervan uit dat professionele partijen intrinsiek gemotiveerd zijn om te werken aan het realiseren van **een gedeeld maatschappelijk belang** (Bovens et al., 2012), zodat minder beslissingen en projecten door het gemeente of stadsbestuur top-down worden opgezet.

Hoewel burgerparticipatie een **populair buzzwoord** is, worden participatieve beleidsprocessen eerder **instrumenteel**, dan democratisch ingevuld (Cowden & Singh, 2007; Boone, Roets & Roose, 2018).

Participatie houdt meer **rhetoric** dan realiteit in (Adams, 2008).

We spreken soms ook van '**schijndemocratie**'.

Participatie wordt nog steeds te veel behandeld als **een noodzakelijke voorwaarde voor het opbouwen van een draagvlak en te weinig als een echte hefboom** om betere projecten te realiseren.

Wat zijn de premissen om tot een vorm van coproductie te kunnen komen?

1. Bonding – Bridging – Linking

Fierheid eigen hoofdgemeente versus fierheid deelgemeente.

Is er een bonding over de hoofdgemeente aanwezig?

Indien niet, moeilijk om bruggen te leggen en om te bouwen tot een bestuurlijk verhaal.

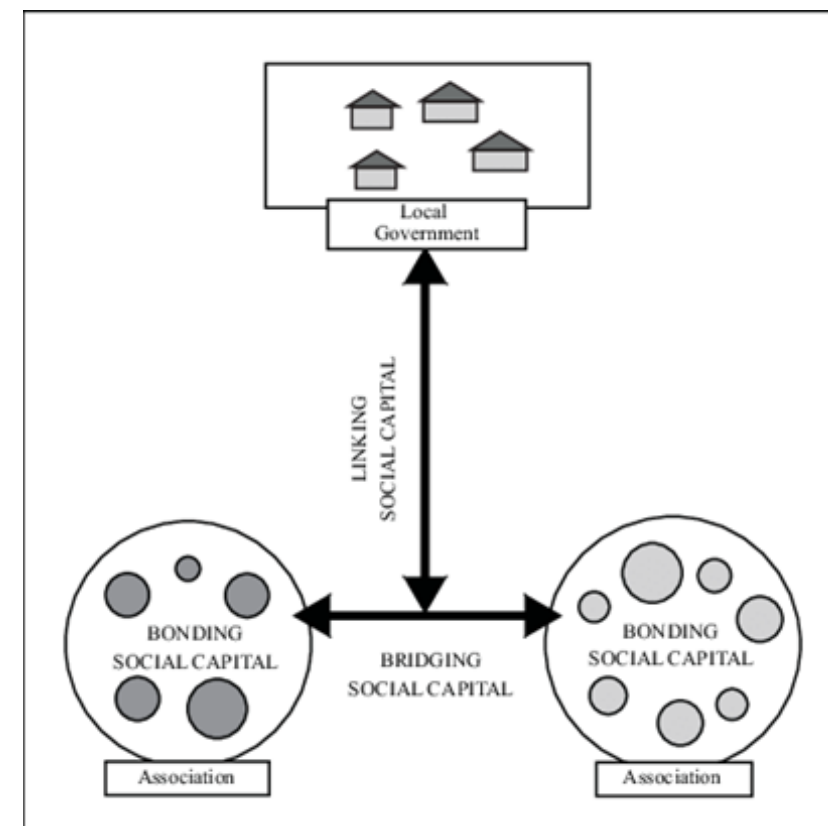
Vertrekken vanuit **historische feiten/elementen**.

De ziel van het dorp, DNA van het dorp hanteren om sociale cohesie te bereiken.

Bv. een 100-jarige dorpsboom, Borelle in Dranouter (Geuzenfeest), ...

Sociaal en cultureel kapitaal is ook belangrijk, naast louter economisch kapitaal (gemeente/stads begroting) (Bourdieu).

Samenwerken met **sociaal artistieke organisaties**. Bv. <https://www.debatterie.be/projecten>

2. Inzetten van boundary spanners.

Onderzoek: “De rol van het sociaal werk als ‘boundary spanner’ in het verknopen van een stedelijk, ruimtelijk en sociaal perspectief.”

We kunnen hen aanzien als ‘beleidsmakelaars’ - ‘entrepreneurs in macht’ met een gezonde dosis opportunisme.

- Die de koppeling tussen onderlinge afhankelijke strategische partners begrijpen en kloven tussen hen kunnen overbruggen.
- Die scherpzinnig zijn in het identificeren van waar in een organisatie strategische beslissingen dienen te worden genomen (Degeling, 1995; Williams P., 2002).

Wie zijn de netwerkers in de gemeente? Neutrale personen, hoeft niet altijd ambtenaren te zijn. Een interdisciplinaire bril is noodzakelijk. Interprofessioneel samenwerken i.p.v. multidisciplinair.

Dorpsconsulent – wijk/dorp regisseur – wijkmarinier – gebiedswerker en ...

3. Faciliterend management

Vraag tot **mentaliteitswijziging in de professionele cultuur en structuur van een lokaal bestuur**, om te kunnen fungeren als hefboom voor participatie (De Rynck, 2009).

→ Naast de participatie van burgers, dienen **OOK** ambtenaren, beleidsmakers, het middenveld en private instanties over de domeinen heen te participeren vanuit een **holistische bril**.

Getrapte participatie door ambtenaren via een **interprofessionele** samenwerking over de deeldomeinen heen.

Medewerkers van de verschillende diensten 'welzijn – mobiliteit – huisvesting – ruimtelijk ordening – groendienst – jeugd - ...' gebiedsgericht (per buurt/deelgemeente) laten samenwerken.

Herstructurering ambtelijk apparaat. Focussen op **outreaching** te werk gaan.

De personeelsdienst hierbij betrekken. Vanuit een gebiedsbenadering vertrekken bij de organisatie van het lokaal bestuur. (cfr. Kortrijk). Schaalgrootte is hierbij cruciaal: nieuwe fusies van gemeenten!!!

KLASSIEKE ADVIESORGANEN & BESTAANDE VERENIGINGEN

De rol van de lokale adviesorganen au serieus nemen.

De bestaande klassieke adviesorganen betrekken bij de volledige besluitvorming.

Bv. de Gecoro mee betrekken bij het tot stand komen van een nieuw ruimtelijk beleidsplan. Niet enkel achteraf een advies laten uitbrengen.

De bestaande (verzuilde) verenigingen en adviesorganen betrekken bij het tot stand komen van dorpsraden en bewonersorganisaties. Zodat de verwevenheid tussen de klassieke (meestal niet dynamische) adviesraden verweven worden met de nieuwe lokale overlegvormen.

DE ROL VAN HET MIDDENVELD

Een sterk constant veranderende samenleving met verschillende sociale kwesties:

- globalisering,
- individualisering,
- diversiteit,
- neo-liberalisering,
- ...

Het middenveld heeft dan ook een belangrijke rol om op deze sociale kwesties in te spelen.

Het middenveld heeft nl. drie opdrachten:

- ontmoeting organiseren,
- dienstverlening verzorgen,
- politieke belangen behartigen → Maar, komt onder druk te staan

DE ROL VAN HET MIDDENVELD

De overheid problematiseert de beleidskritiek vanuit het middenveld.

- Er wordt gesnoeid in de subsidies. (vooral bij subsidies voor innovatieve projecten)
- Het middenveld wordt binnen het staatsapparaat ingelijfd (worden afhankelijk ervan)

→ Men spreekt van de **'verambtelijking'** van het middenveld.

→ De klemtoon komt te liggen op het verzorgen van de nodige dienstverlening en minder op het bepalen van maatschappelijke veranderingen.

+ het verenigingsleven = een a-politiek gebeuren → in teken van vrijetijdsbeleving

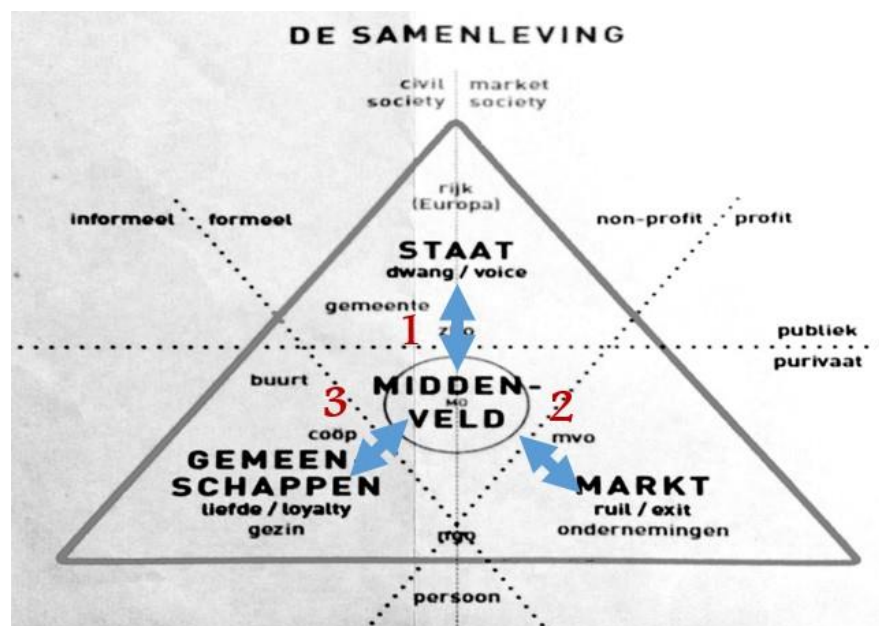

Bronnen:

- Oosterlyncx S., Vermeersch L., Verschuere B., De Rynck F., Lamberts M., Verhaege B. Middenveld: Tussen aanval en verdediging; Lannoo Campus, 2020.
- Oosterlyncx S., 'Panorama van het lokale middenveld in Vlaanderen.' Presentatie op de Conferentie CSI Flanders De staat van het lokaal middenveld in Vlaanderen, Brussel, 30 augustus 2018. Zie ook: www.middenveldinnovatie.be
- Swerts T., Hertogen E., Oosterlyncx S., CSI Flanders, Diversiteit en politisering: Een kritische agenda voor het middenveld, 2018.

DE ROL VAN HET MIDDENVELD

We kunnen ons afvragen of de klassieke driehoeksverhouding nog bestaat?

Wordt het socio-economische gegeven nu niet vooral bepaald door de staat EN de markt? **OF** zorgen tendensen als 'coproductie'– 'vermaatschappelijking' voor een verschuiving naar de gemeenschappen?

howest
SOCIAAL WERK

De burgerinitiatieven en –bevragingen vormen het **schaduwwerk van het klassieke middenveld** en zorgen voor een nieuwe vorm van politisering. Bv. klimaat doelstellingen

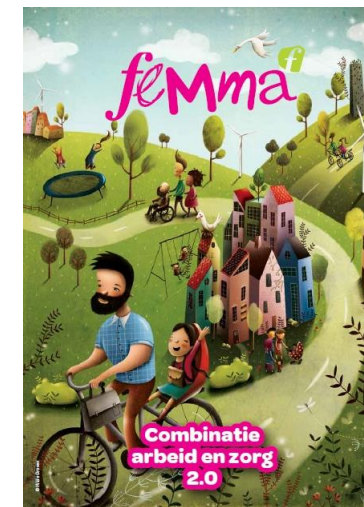
Sociaal schaduwwerk

Over informele spelers
in het welzijnslandschap

Mieke Schrooten, Rebecca Thys, Pascal Debruyne

politeia

1. Persoonlijke issues vertalen naar maatschappelijke thema's.
2. Het ontwikkelen en implementeren van alternatieve praktijken binnen of vanuit de eigen organisatie. (vb. 30-uren week Femma)
3. Interne vorming bij personeel en achterban.
4. Samenwerking stimuleren tussen de middenveldorganisaties.

“De vakbonden gaan een versnipperd geheel van werknemers moeten mobiliseren en zich openstellen voor nieuwe sociale bewegingen” (Alaluf, 2009)

→ Nieuwe vormen van democratisch functioneren: **deliberatieve democratie** (Oosterlynck, 2020)

- Contacten leggen met hun sociale basis zodat die opwegen tegen de huidige constellatie van het marktgebeuren.
- Vakbonden zijn erg intern gericht, op de eigen achterban. De werking verruimen en meer rekening houden met niet leden.

Bronnen:

- Debruyne P., Van Bouchaute B., De politieke rol van het middenveld in barre tijden, Het Vlaamse regeerakkoord ontleed, Samenleving & Politiek, Jaargang 21, 2014, nr. 7 pagina 85 tot 95.
- Alaluf M., Solidariteit in beweging, De vakbeweging tussen autonomie en erkenning, Uitgeverij: ASP, 2009.
- Oosterlynck S., Gooi je werking open als vakbond, ACV - COV, tijdschrift Basis, feb. 2020

POSITIONERING VAN DE NOEMER

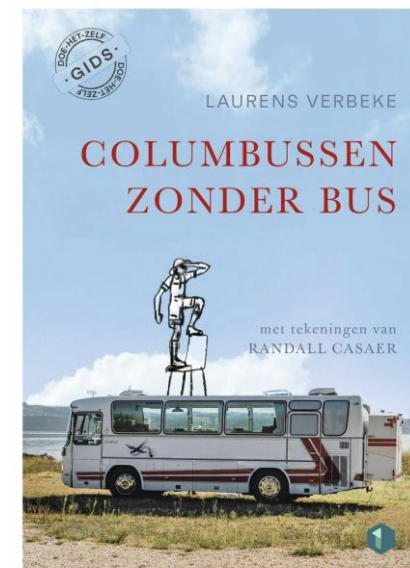
“Wat kunnen we samen doen om onze collectieve belangen te behartigen, zonder dat we daar individueel onmiddellijk iets voor terug in de plaats moeten krijgen?” (Debruyne-Van Bouchaute, 2014)

Streven naar de helende kracht van de breuk (Verbeke L., 2021).

Geen ‘part’ijen – geen partjes, maar opzoek gaan naar het groter geheel.

De noemer centraal stellen – gemeenschappelijk belang – de teller t.o.v. de noemer

→Verantwoordelijkheid voor het geheel / vertegenwoordiging van het deel

Bronnen:

- Debruyne P., Van Bouchaute B., De politieke rol van het middenveld in barre tijden, Het Vlaamse regeerakkoord ontleed, Samenleving & Politiek, Jaargang 21, 2014, nr. 7 (september), pagina 85 tot 95.
- Verbeke L., Columbussen zonder bus, Pelckmans, 2021,

Een verfijnde analyse van de samenhang en wisselwerking tussen **de geplande-institutionele EN de geleefde-alledaagse omgeving** (Reijndorp, Franke, 2010).

1. Analyse: Historiek en nu

Initiële analyse van fysiek-ruimtelijke aspecten (plannen), demografische (statistieken), historische gegevens. De stad leeft in haar geschiedenis (Lévi-Straus, 1955).

2. Abstractie: Toekomstgericht

Hoe wordt de wijk ervaren en gebruikt. Op welke manier zijn mensen verbonden met de omgeving. We spreken hierbij over '**place attachment**' (Rijndorp, 2010). Wie de stad concreet wil begrijpen moet de individualiteit van haar bewoners vatten.

Een verfijnde analyse van de samenhang en wisselwerking tussen **de geplande-institutionele EN de geleefde-alledaagse omgeving** (Reijendorp, Franke, 2010).

‘Sense of place’: de ziel van de stad is meer dan de structuren van de stedelijke feiten (Rossi, 2015).

Een zwervende flâneur met een open geest die de stad op zich laat afkomen i.p.v. de doelbewuste onderzoeker. Zo erkent de onderzoeker het verschil tussen ‘ville’ (hoe de stad wordt gebouwd) en ‘cité’ (de manier waarop stadsbewoners hun stad beleven) (Sennett, 2018).

3. Stroomlijnen: Ruimtelijke, sociale en bestuurlijke visie op concrete ingrepen stroomlijnen.

Per wijk/dorp worden concrete sociaal-ruimtelijke ingrepen uitgewerkt waarbij **‘boundary spanners’** via **‘co-creatie’** processen sturen.

Mix van participatiemethoden:

- LENS-methode
- DIP-methode
- Dorp In Zicht
- ABCD-methode
- Planning for Real
- De buurtscan
- ...

→ Toekomstonderzoek - oplossingsgericht

De huidige situatie in een dorp of wijk in beeld krijgen en nadenken over concrete oplossingen

1. Voorbereiding

- Samenstelling van het onderzoeksteam en een stuurgroep.
- Uitwerken van een flexibele tijdsplanning.
- Samenstelling bewonerspanel (40-60 mensen)
- Interviews met deskundigen

2. Inventarisatie

- objectieve gegevens (beschikbaar statistisch materiaal)
  - uitgebreide interviews met de leden van het panel (standaardvragenlijst met open vragen)
- wordt verwerkt tot een tussenverslag

De huidige situatie in een dorp of wijk in beeld krijgen en nadenken over concrete oplossingen

3. Afweging

Groepsdiscussies: draagkracht van alle individuele opmerkingen t.o.v. alle panelleden

→ wordt eveneens verwerkt tot een 2de tussenverslag
+ informeren van alle inwoners via bv. een huis-aan-huis-brief / sociale media

4. Constructie

Vormen van een realistisch voorstellenbundel (haalbaarheid, prioriteit, enz.)

5. Afronding

Schrijven van een rapport + presentatie + ruime verspreiding

1. Voorbereiding

- Definiëren van het thema
- Bepalen van de betrokkenen
- Uitnodigen van de betrokkenen
- Organisatie van de sessie

2. Analyse

- 1ste ronde:

Alle deelnemers noteren de probleemstelling, oorzaken en gevolgen die zij ervaren (post-it's).

Probleemboom (oorzaak-gevolg)

- startprobleem (kern van de zaak)
- oorzaken (wortels)
- gevolgen (kruin)

-2e ronde:

Alle deelnemers noteren de mogelijke oplossingen, voorwaarden en gewenste resultaten (post-it's).

Objectievenboom (doel-middel)

- hoofdobjectief
- voorwaarden (wortels)
- concrete resultaten (kruin)

3. Planning

- Via groepsdiscussies per prioriteit een matrix opstellen.

→ Vereist een flink engagement van de deelnemers.

1. Steun verwerven

- Samenstelling initiatiefgroep (10-tal vrijwilligers)
  - niet alleen sleutelfiguren
  - representatieve weergave van de lokale gemeenschap
- Steun van het gemeentebestuur (infrastructuur, garantie dat er rekening mee zal worden gehouden)
- Planning: duur, budget, afbakening, enz.

2. Het onderzoek voorbereiden

- Nood aan een weloverwogen keuze van doelstellingen van het onderzoek en een gerichte keuze van te bevragen thema's.
- Selectie van de 300 bestaande vragen. → **Vlaamse Vereniging Dorpsbelangen & SAAMO (update).**

3. De vragenlijst verspreiden

- Ruime bekendmaking van het initiatief.
- Alle bewoners een vragenlijst bezorgen via getrainde vrijwilligers en/of via de digitale weg.

4. Gegevens verwerken en interpreteren

- Gebruik maken van het softwarepakket.
- Formuleren van objectieve conclusies.

5. Van onderzoek naar actie

Bekendmaking van de aanbevelingen tot actie via:

- een tentoonstelling
- een geschreven rapport
- sociale media
- openbare voorlichtingsvergadering

+ Vormen van thematische werkgroepen

ABCD-methode

Asset-Based Community Development

Buurten en wijken kan je best opbouwen door:

- Te richten op de **positieve kwaliteiten, krachtbronnen** (assets) van de mensen in de buurt.
- Aan te sluiten op **bestaande netwerken** en die te versterken.
- Het **kapitaal van buurtinstanties** aan te boren.

5 stappen:

1. De **talenten** van de buurt/dorp worden in kaart gebracht, aan de hand van een uitgebreide vragenlijst (Community Asset Check List).
2. **Bouwen aan relaties** tussen de bronnen in een buurt/dorp: het in contact brengen van individuen met anderen, met organisaties en met instituten.
3. **Het activeren** van een buurt/dorp rond economische ontwikkelingen en een communicatienetwerk.
4. Het samenbrengen van de wijk/dorp rond **een visie en een plan**. Een zo representatief mogelijke groep bewoners werkt aan een visie en een plan voor de gemeenschap, gericht op de lange termijn en op het oplossen van concrete problemen.
5. Het op zoek gaan naar **steun van buiten**. Hier probeert de wijk/dorp externe middelen vrij te maken ter ondersteuning van de lokaal aangestuurde ontwikkelingen.

- Betrachting om het uiteengerafeld sociale weefsel nieuw leven in te blazen.
- De dialoog en het vertrouwen tussen bewoners en bestuur herstellen.
- Bewonerszelfonderzoek **via beelden en voorwerpen**

1. *Moving Spirits*

- Doeners als drijvende krachten (mensen die het podium timmeren, koffie zetten, stoelen schikken, enz.)
- Een klein groepje vrijwilligers liefst uit verschillende milieus.

2. *Talentedjacht*

- Huisbezoeken door de drijvende krachten: inventariseren van alle vaardigheden, ervaringen, kennis en nuttige contacten
- Opbouwwerker heeft training in het afnemen van interviews aan de moving spirits.
- Resultaten via een buurtkrantje, een kleine tentoonstelling en/of sociale media.

3. Maquette

- De moving spirits maken een gedetailleerde maquette die gemakkelijk kan worden getransporteerd.
- De moving spirits trekken met de maquette door de wijk → heeft aanleiding tot levendige gesprekken

4. Wijkvergadering

Alle inwoners van de wijk worden uitgenodigd naar één of meerdere bijeenkomsten.

- * 1ste ronde: individueel en anoniem een spoor achterlaten op de maquette.
- * 2e ronde: ordenen van het materiaal in themagroepen

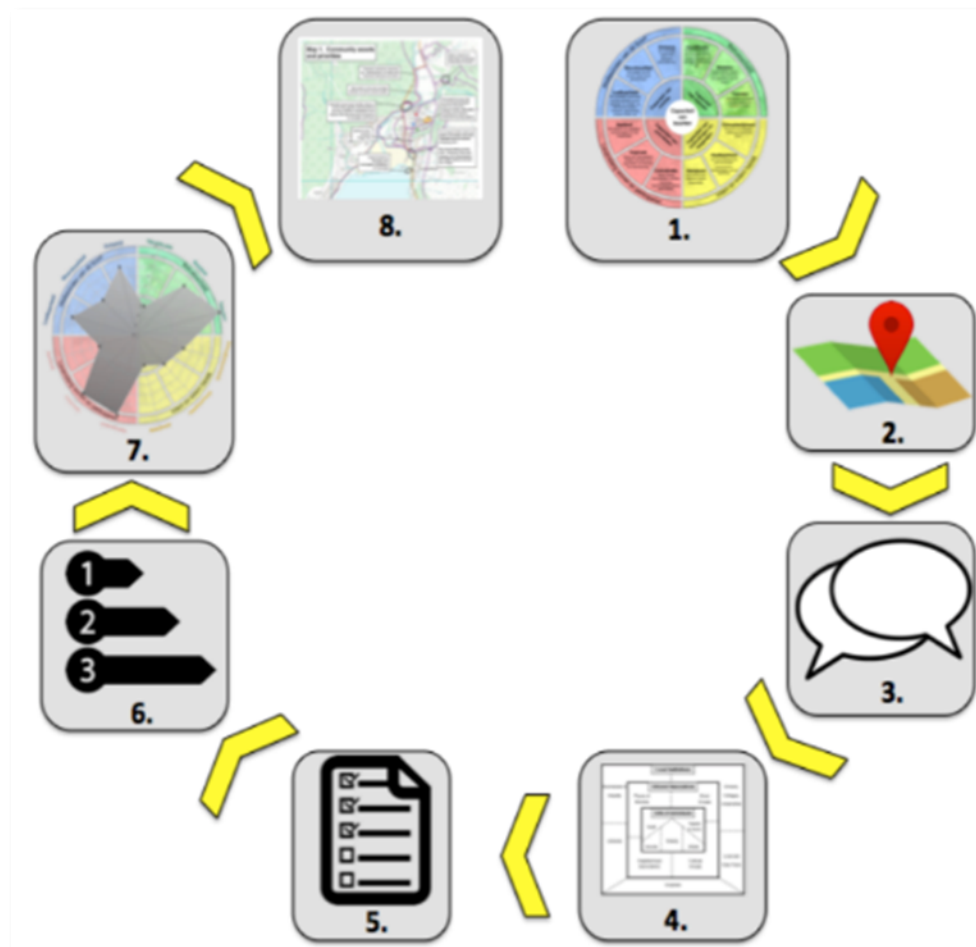
5. Actieplan en bewonersorganisatie

Vaststellen van de prioriteiten ingedeeld in een schema volgens duur (KT, MT en LT) en uitvoeringsmogelijkheden.

- Wijkforum: uitsluitend bewoners
- Wijkplatform: is verantwoordelijk voor de operationalisering, overleg met instanties en deskundigen, feedback naar de wijkforum.

DE BUURTSCAN

Bron: vzw Vicinia

1. De **buurtlens**: vastleggen hoe je naar een buurt kijkt

2. Het **gebied** afbakenen

3. **Gegevens** verzamelen

4. **Sterktes** in kaart brengen

5. Sterktes koppelen aan **noden**

6. Acties en **prioriteiten** bepalen

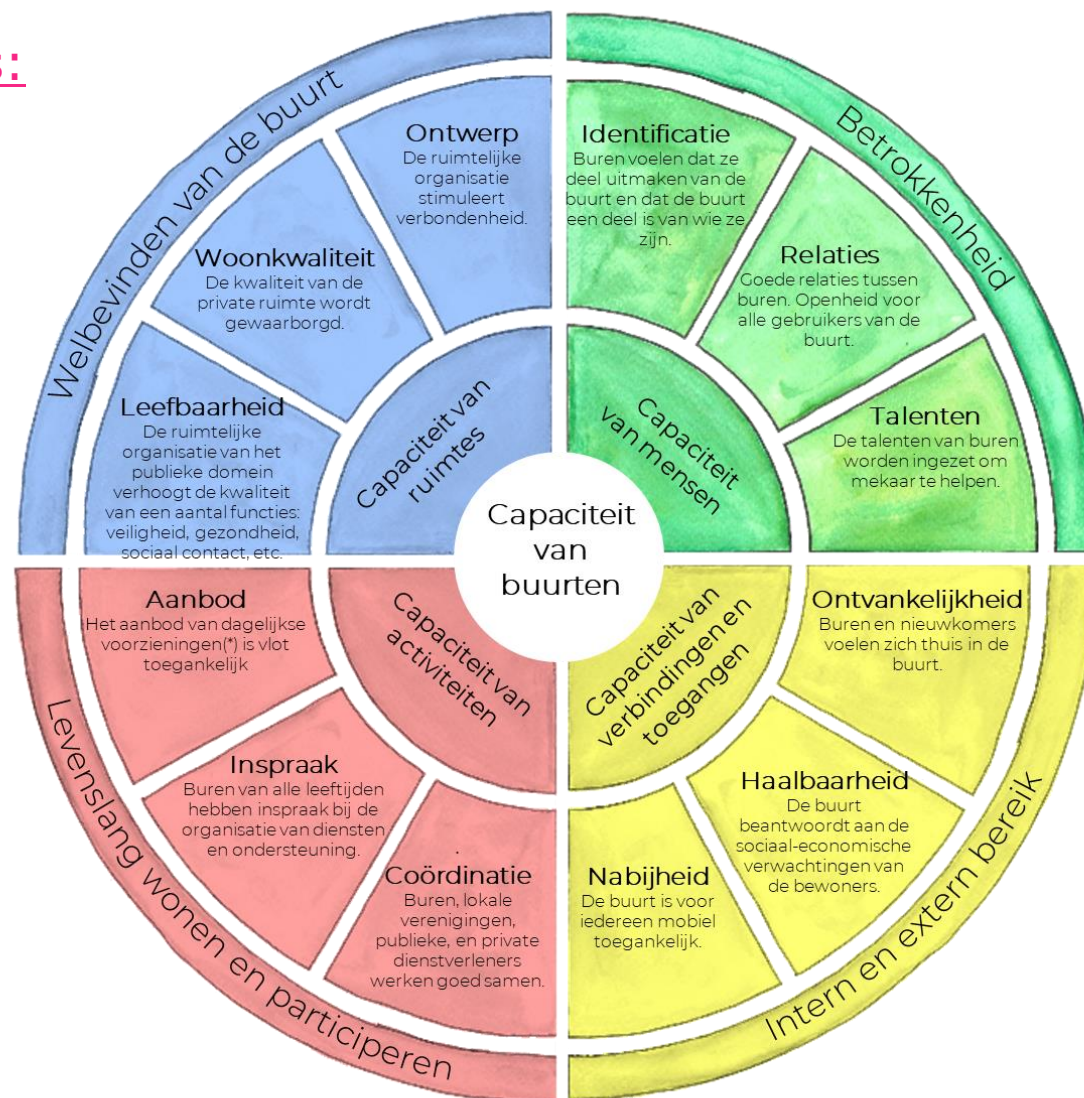
7. **Acties** afbeelden op de buurtlens

8. **Inspiratie** zoeken bij andere gemeenten/steden

DE BUURTSCAN

Bron: vzw Vicinia

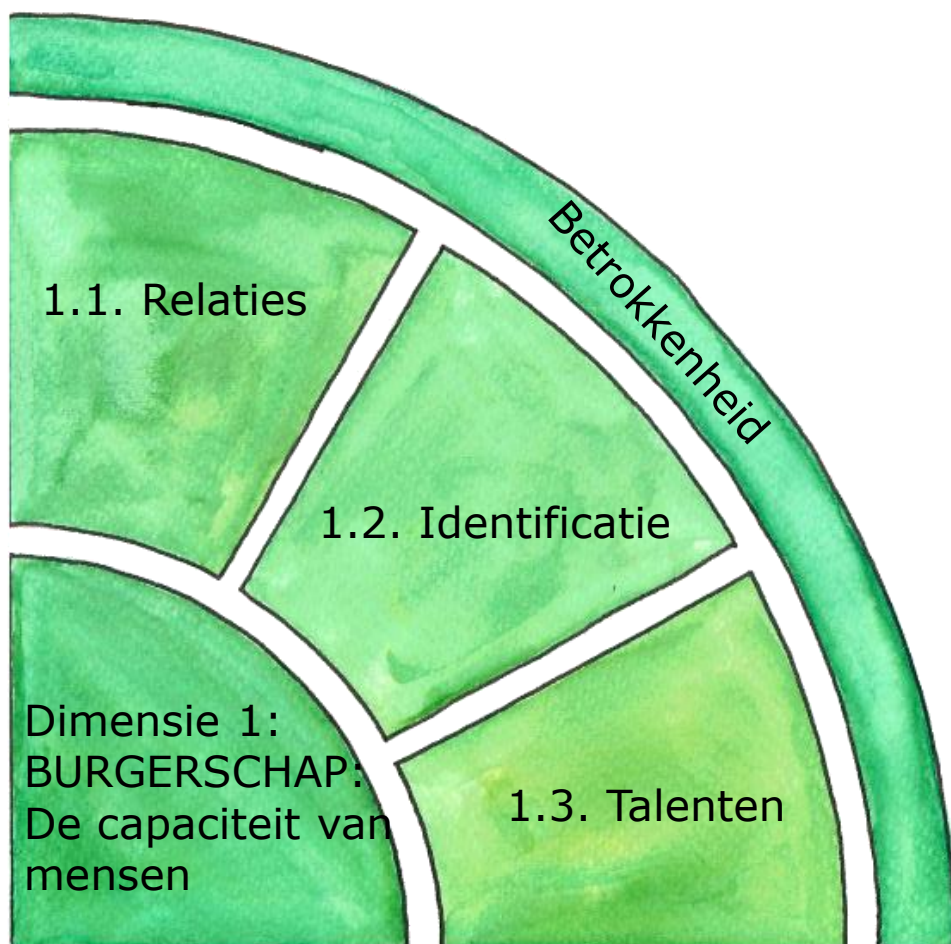
De buurtlens:

- **Hoofdeffect** = Het resultaat op lange termijn voor individuen, lokale verenigingen, publieke actoren en private actoren.
- **Effect** = Hoe ziet "goed" eruit?
- **Indicator** = Hoe maak je iets meetbaar?

Bron: vzw Vicinia

De buurtlens: Burgerschap

Hoofdeffect 1.: BURGERSCHAP

De betrokkenheid die ontstaat vanuit het besef dat je als groep een verschil maakt waartoe je als individu niet in staat bent.

Effect 1.1.: Relaties

Goede relaties tussen buren.
Openheid voor alle gebruikers van de buurt.

Effect 1.2.: Identificatie

Buren voelen dat ze deel uitmaken van de buurt en dat de buurt een deel is van wie ze zijn.

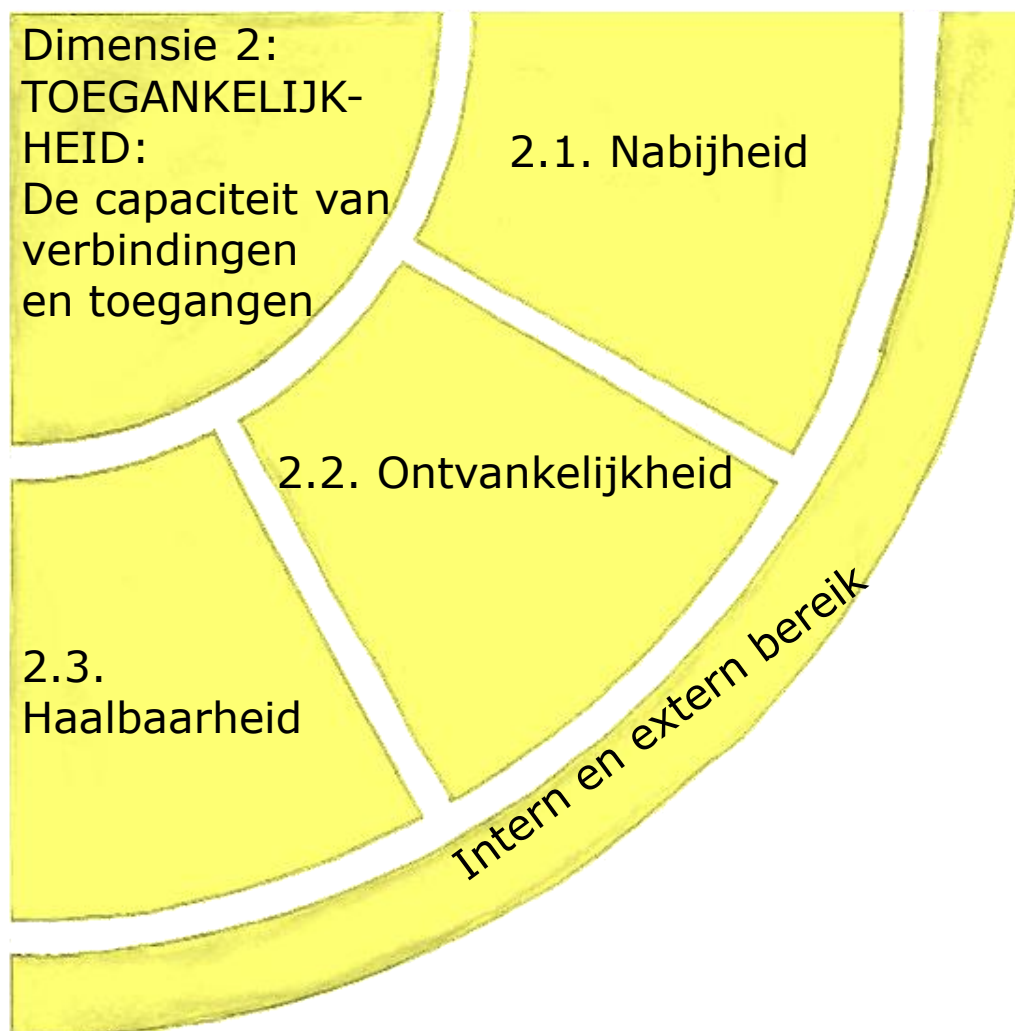
Effect 1.3.: Talenten

De talenten van buren worden ingezet om mekaar te helpen.

Bron: vzw Vicinia

De buurtlens: Toegankelijkheid

Hoofdeffect 2.: TOEGANKELIJKHEID

De fysieke, mentale en sociaal-economische bereikbaarheid van een buurt, zowel van binnenuit als buitenaf.

Effect 2.1.: Nabijheid (Fysieke toegankelijkheid)

De buurt is voor iedereen mobiel toegankelijk.

Effect 2.2.: Ontvankelijkheid (Mentale toegankelijkheid)

Buren en nieuwkomers voelen zich thuis in de buurt.

Effect 2.3.: Haalbaarheid (Sociaal-economische toegankelijkheid)

De buurt beantwoordt aan de sociaal-economische verwachtingen van de bewoners.

DE BUURTSCAN

Bron: vzw Vicinia

De buurtlens: Voorzieningen

Hoofdeffect 3.: VOORZIENINGEN

Levenslang kunnen wonen en participeren in de buurt.

Effect 3.1.: Aanbod

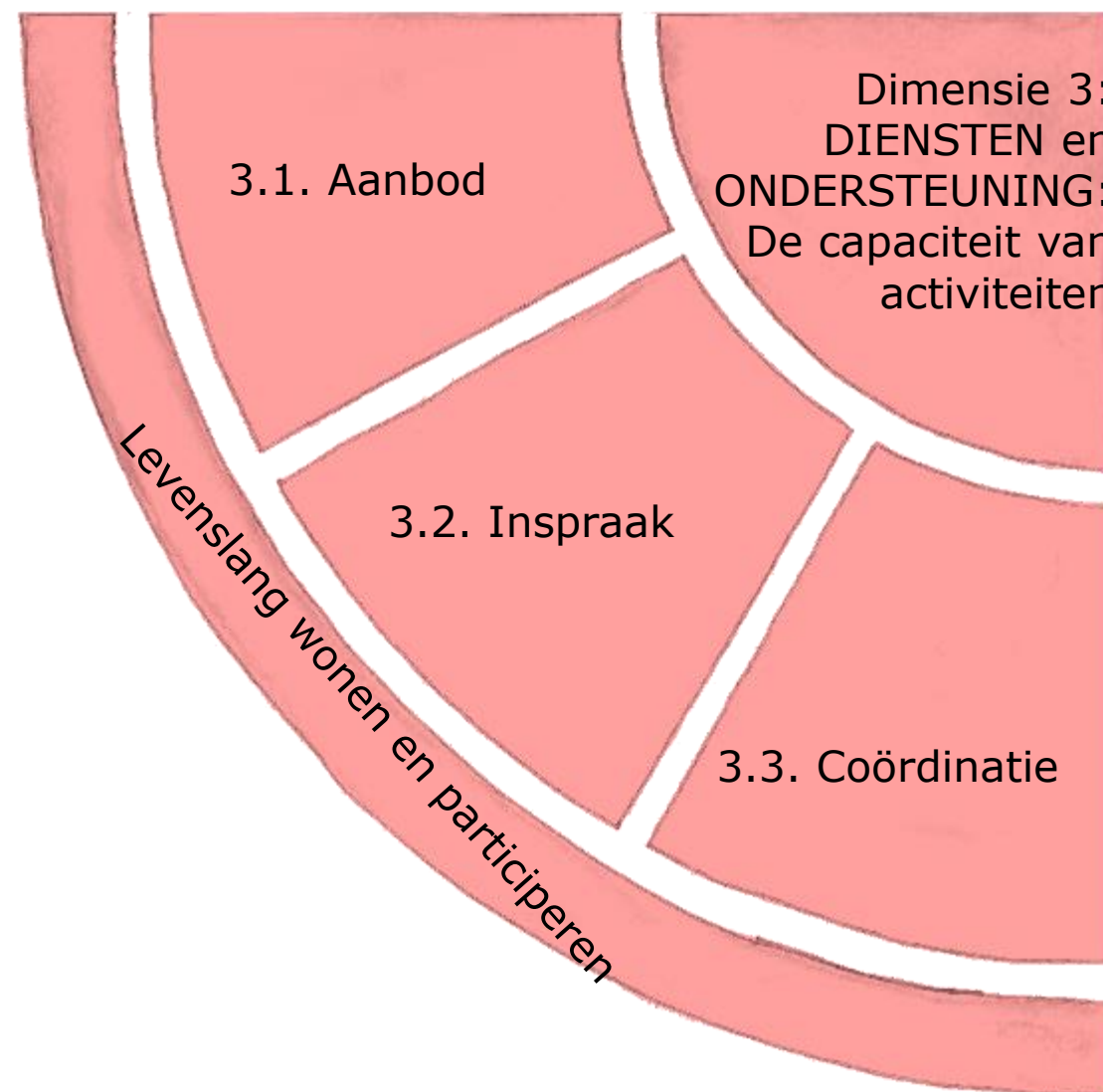
Het aanbod van dagelijkse voorzieningen(*) is vlot toegankelijk.

Effect 3.2.: Inspraak

Buren van alle leeftijden hebben inspraak bij de organisatie van diensten en ondersteuning.

Effect 3.3.: Coördinatie

Buren, lokale verenigingen, publieke, en private dienstverleners werken goed samen.

Bron: vzw Vicinia

De buurtlens: Voorzieningen

Bevoorrading

Bakker
Buurtwinkel / Superette
Snackbar
Slager
Supermarkt
Bankkantoor
Geldautomaat
Krantenwinkel
Postpunt of postkantoor

Zorg

Apotheek
Huisarts
Kapper
Tandarts
Ouderenvoorzieningen (rusthuizen,
woonzorgcentra, serviceflats)

Mobiliteit

Voetpaden, Fietspaden
Treinstation
Tram-, bus- en metrohaltes
Oprit hoger wegennet
Autodeelpunten

Vrije tijd

Bibliotheek
Café
Cultureel centrum
Feest/parochiezaal
Park
Sportzaal
Sportterrein / Open lucht
(zondags)markt

Ontmoeting en maatschappelijke dienstverlening

Buurthuis
Gebedshuis
Lokale dienstencentra
Ziekenfondsen en zorgkassen
OCMW

Tewerkstelling

Eigen gemeente
Omliggende gemeente
Goed bereikbare gemeente

Kinderen

Kinderopvang
Kleuteronderwijs
Lager onderwijs
Buitenspeelruimte
(antenne) Huis van het Kind

Bron: vzw Vicinia

De buurtlens: Ruimtelijke organisatie

Hoofdeffect 4.: RUIMTELIJKE ORGANISATIE

De ruimtelijke organisatie stimuleert het welbevinden van de buurt.

Effect 4.1.: **Ontwerp**

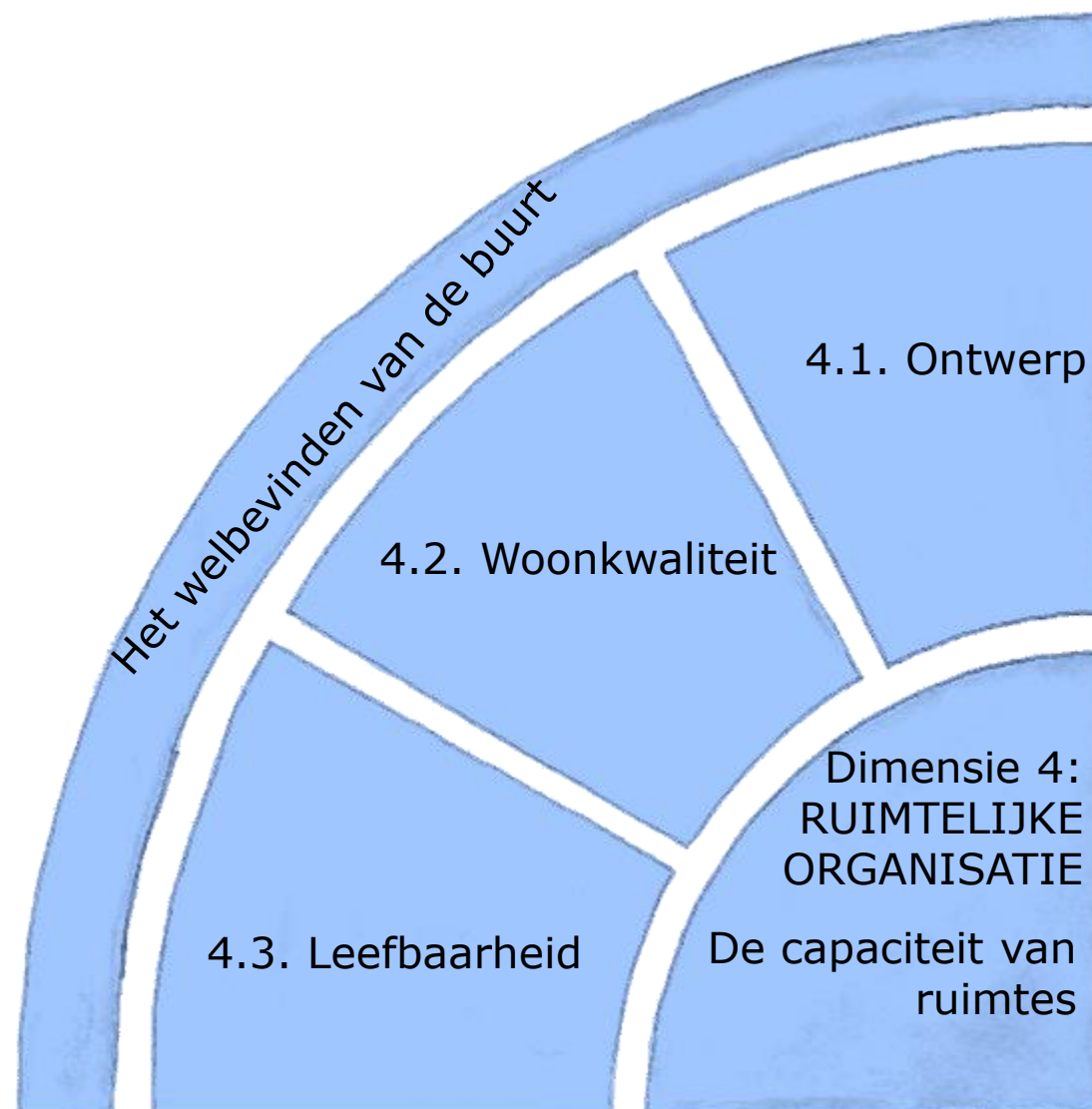
De ruimtelijke organisatie stimuleert verbondenheid.

Effect 4.2.: **Woonkwaliteit**

De kwaliteit van de private ruimte wordt gewaarborgd.

Effect 4.3.: **Leefbaarheid**

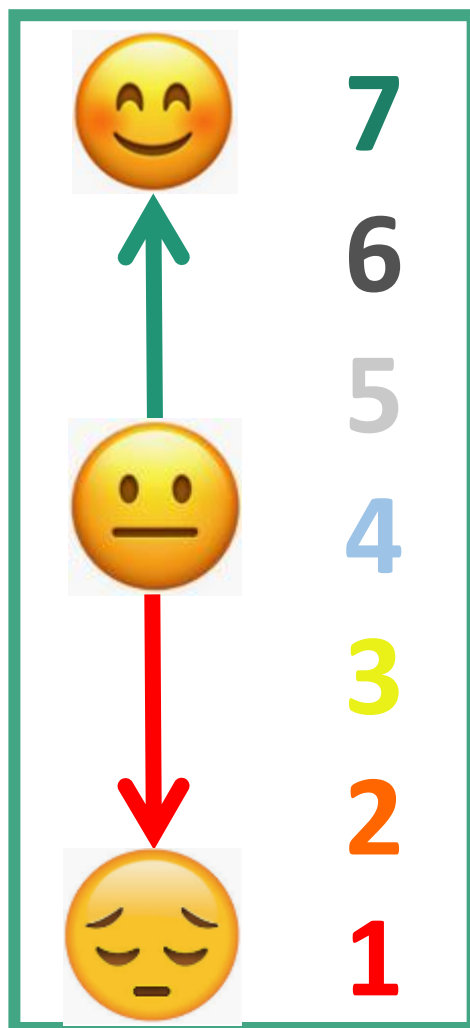
De ruimtelijke organisatie van het publieke domein verhoogt de kwaliteit van een aantal functies: veiligheid, gezondheid, sociaal contact, etc.

Bron: vzw Vicinia

Scores in wijzerzin:

- Verzamel met je doelgroep rond een hoofddimensie.
- Breng een score aan (van 1 tot 7)
  - Op basis van de (heel beperkte) informatie die je nu hebt over de buurt.
  - Op basis van de persoon die je vertegenwoordigt.
- WISSEL! Na enkele minuten draaien we een kwartslag in wijzerszin!

DE BUURTSCAN

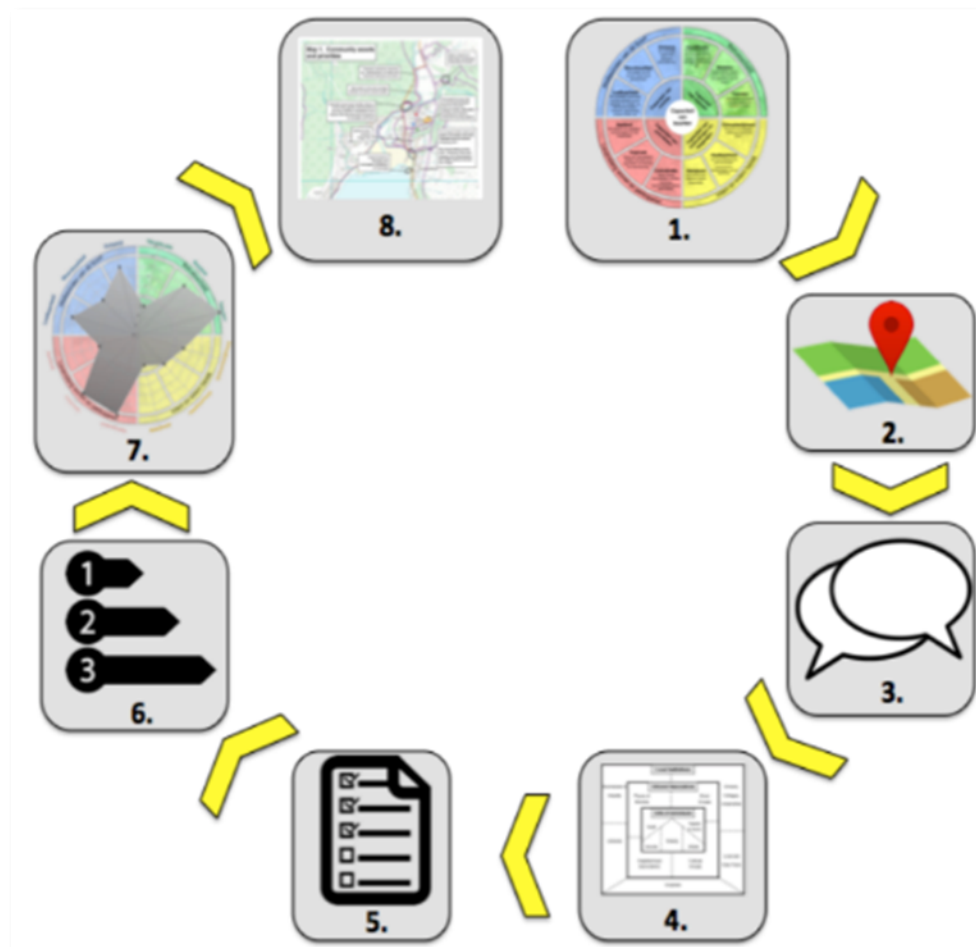
Bron: vzw Vicinia

Scores in wijzerzin:

DE BUURTSCAN

Bron: vzw Vicinia

1. De **buurtlens**: vastleggen hoe je naar een buurt kijkt

2. Het **gebied** afbakenen

3. **Gegevens** verzamelen

4. **Sterktes** in kaart brengen

5. Sterktes koppelen aan **noden**

6. Acties en **prioriteiten** bepalen

7. **Acties** afbeelden op de buurtlens

8. **Inspiratie** zoeken bij andere gemeenten/steden